

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 27.6.2012 r.
COM(2012) 364 final

2012/0176 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

**zmieniająca decyzję wykonawczą 2011/344/UE w sprawie przyznania Portugalii pomocy
finansowej Unii**

UZASADNIENIE

Odpowiadając na wniosek władz Portugalii, w dniu 17 maja 2011 r. Rada przyznała temu państwu pomoc finansową (decyzja wykonawcza Rady 2011/344/UE) w celu wsparcia ambitnego programu reform gospodarczych ukierunkowanego na przywrócenie zaufania, umożliwienie powrotu gospodarki na ścieżkę trwałego wzrostu oraz zapewnienie stabilności finansowej w Portugalii, w strefie euro i w UE.

Zgodnie z art. 3 ust. 9 decyzji 2011/344/UE Komisja, wraz z MFW i we współpracy z EBC, dokonała czwartego przeglądu postępów poczynionych we wdrażaniu uzgodnionych środków, a także ich skuteczności i wpływu na gospodarkę i społeczeństwo.

Uwzględniając ostatnie zmiany sytuacji gospodarczej, budżetowej i finansowej oraz podjęte działania polityczne, Komisja uważa za konieczne wprowadzenie umiarkowanych zmian w warunkach dotyczących polityki gospodarczej stanowiących podstawę do udzielenia pomocy w celu zagwarantowania realizacji celów przedmiotowego programu. Opinia ta została uzasadniona w motywach wniosku w sprawie zmiany decyzji wykonawczej Rady.

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

zmieniająca decyzję wykonawczą 2011/344/UE w sprawie przyznania Portugalii pomocy finansowej Unii

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) nr 407/2010 z dnia 11 maja 2010 r. ustanawiające europejski mechanizm stabilizacji finansowej¹, w szczególności jego art. 3 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 3 ust. 9 decyzji wykonawczej Rady 2011/344/UE Komisja, wraz z Międzynarodowym Funduszem Walutowym (MFW) i we współpracy z Europejskim Bankiem Centralnym (EBC), dokonała czwartego przeglądu postępów poczynionych przez władze Portugalii we wdrażaniu uzgodnionych środków, a także skuteczności tych środków oraz ich wpływu na gospodarkę i społeczeństwo.
- (2) Z przeglądu wynika, że zgodność z warunkami programu w pierwszym kwartale 2012 r. była zadowalająca. W 2011 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych osiągnął 4,2 % PKB. Cel budżetowy na 2012 r. wynoszący 4½ % PKB nadal pozostaje w zasięgu możliwości. Przywracanie równowagi gospodarczej nadal następowało w szybkim tempie, a wpływy z eksportu przekroczyły przewidywane wartości i z nadwyżką zrównoważyły słaby popyt krajowy. Pojawiły się jednak zagrożenia dla osiągnięcia celów budżetowych związane z perspektywami makroekonomicznymi, jako że wzrost gospodarczy coraz bardziej zaczyna się opierać na eksporcie netto i w coraz mniejszym stopniu zależy od popytu krajowego, a ponadto znacznie pogorszyła się sytuacja na rynku pracy. Należy dążyć do dalszych postępów w reformach na rynku pracy. Odprawy dla pracowników zostaną dostosowane do średniej dla UE, a w celu sfinansowania części odpraw zostanie stworzony specjalny fundusz. Obecnie przygotowywany jest wniosek w sprawie zmiany mechanizmu przedłużania układów zbiorowych. Kontynuowane są działania polityczne na rzecz wspierania stabilności systemu finansowego. Dokonano sprzedaży Banco Português de Negócios (BPN), a w celu przywrócenia jak największej części wartości aktywów przeniesionych z BPN zoptymalizowane zostanie zarządzanie spółkami celowymi. Wzmocniono ramy regulujące wczesną interwencję, restrukturyzację i uporządkowaną likwidację oraz zabezpieczenie depozytów i władze muszą teraz opracować środki wykonawcze. Aby przywrócić konkurencyjność oraz wspierać wzrost gospodarczy i zatrudnienie, kluczowe jest przeprowadzenie reformy rynków produktowych, w szczególności w odniesieniu do usług chronionych. Rząd wdraża obecnie strategię mającą

¹ Dz.U. L 118 z 12.5.2010, s. 1.

na celu restrukturyzacji przedsiębiorstw będących własnością skarbu państwa, tak aby ograniczyć ich zadłużenie i zagwarantować lepsze warunki dla finansowania rynkowego. Międzynarodowa firma audytorska przygotowuje analizę określającą koszty i korzyści renegotjowania wszelkich umów partnerstwa publiczno-prywatnego i umów koncesyjnych, aby obniżyć zobowiązania finansowe państwa. Rząd zobowiązał się do stworzenia systemu zapewniającego skuteczną konkurencję. W celu wspierania mobilności pracowników dokonywane są zmiany przepisów dotyczących rynku nieruchomości, ponadto odnotowuje się znaczące postępy jeśli chodzi o reformę sądownictwa. Program prywatyzacji realizowany jest w oparciu o nową ustawę ramową,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W art. 3 decyzji wykonawczej 2011/344/UE wprowadza się następujące zmiany:

1) w ust. 6 wprowadza się następujące zmiany:

a) lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2012 r. nie przekroczy 4,5 % PKB. Aby pokryć wszelkie ewentualne niedobory w 2012 r., oprócz środków określonych w budżecie na 2012 r. oraz w budżecie uzupełniającym zatwierdzonym w marcu, należy podjąć dalsze działania, w szczególności po stronie wydatków;”;

b) lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) Portugalia przyjmie środki poprawiające zarządzanie finansami publicznymi. Portugalia wdroży środki przewidziane w nowym prawie budżetowym, w tym wprowadzi średniookresowe ramy budżetowe. Ramy budżetowe na szczeblu lokalnym i regionalnym zostaną znacząco wzmocnione, w szczególności poprzez dostosowanie odpowiednich przepisów o finansowaniu do wymogów prawa budżetowego. Portugalia zintensyfikuje sprawozdawczość w zakresie finansów publicznych i ich monitorowanie oraz wzmocni przepisy i procedury regulujące wykonanie budżetu. Rząd Portugalii wdroży strategię zatwierdzania i regulowania zaległości. W strategii określone zostaną kryteria ustalania priorytetów w stosunku do płatności na rzecz wierzycieli oraz ustalenia w zakresie zarządzania służące zapewnieniu uczciwego i przejrzystego procesu zaspokajania roszczeń we wszystkich sektorach. Portugalia wdroży nowe ramy prawne i instytucjonalne dotyczące partnerstw publiczno-prywatnych. W oparciu o wyniki analizy dotyczącej renegotjowania umów partnerstwa publiczno-prywatnego rząd dokona renegotjacji właściwych umów. Portugalia przyjmie przepisy regulujące tworzenie i funkcjonowanie przedsiębiorstw będących własnością skarbu państwa na szczeblu centralnym, regionalnym i lokalnym;”;

c) lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) Portugalia dokona reorganizacji struktury samorządu lokalnego i znacznie zmniejszy liczbę jednostek samorządu lokalnego. Zmiany te wejdą w życie z początkiem następnej tury wyborów samorządowych;”;

d) lit. f) otrzymuje brzmienie:

„f) Portugalia zmodernizuje swoją administrację podatkową poprzez zakończenie uruchamiania działalności organu »Autoridade Tributária e Aduaneira«, wzmocnienie powiązań z jednostkami poboru składek należącymi do systemu zabezpieczenia społecznego, zmniejszenie liczby urzędów gminnych i zlikwidowanie utrzymujących się wąskich gardeł w systemie odwoływania się od decyzji podatkowych;”;

e) lit. h) otrzymuje brzmienie:

„h) Portugalia przyjmie środki służące poprawie wydajności i stabilności przedsiębiorstw będących własnością skarbu państwa na szczeblu centralnym, regionalnym i lokalnym. Portugalia wdroży strategię mającą na celu restrukturyzację i zmniejszenie zadłużenia przedsiębiorstw będących własnością skarbu państwa, w tym spółki Parpública, oraz zagwarantowanie lepszych warunków dla finansowania rynkowego. Portugalia wdroży tę strategię tak, aby osiągnąć równowagę operacyjną na poziomie sektorowym z końcem 2012 r.;”;

f) lit. i) otrzymuje brzmienie:

„i) Portugalia będzie kontynuować wdrażanie programu prywatyzacji. W 2012 r. nastąpi sprzedaż bezpośrednia działalności ubezpieczeniowej banku Caixa Geral de Depositos (funkcjonującej pod nazwą Caixa Seguros). Proces prywatyzacji państwowego przewoźnika lotniczego (TAP), przedsiębiorstwa zarządzającego portami lotniczymi Aeroportos de Portugal (ANA), spółki zależnej CP zajmującej się transportem towarów (CP Carga) oraz Correios de Portugal (CTT) rozpocznie się w 2012 r. i ma się zakończyć w 2013 r.;”;

g) skreśla się lit. j);

h) lit. k) otrzymuje brzmienie:

„k) rząd Portugalii przedłoży parlamentowi portugalskiemu projekt ustawy dostosowującej wysokość odpraw dla pracowników do średniej w UE wynoszącej 8-12 dni za każdy rok zatrudnienia i ustanowi fundusz wypłacający odprawy;”;

i) skreśla się lit. l);

j) lit. o) otrzymuje brzmienie:

„o) Portugalia wdroży środki określone w planie działania na rzecz poprawy jakości kształcenia i szkolenia na poziomie ponadgimnazjalnym i zawodowym;”;

k) lit. p) otrzymuje brzmienie:

„p) należy poprawić funkcjonowanie systemu wymiaru sprawiedliwości poprzez wprowadzenie środków zaproponowanych w planie reformy wymiaru sprawiedliwości oraz zastosowanie ukierunkowanych środków mających stopniowo doprowadzić do usunięcia zaległości i środków służących wspieraniu pozasądowego rozstrzygania sporów;”;

l) lit. r) otrzymuje brzmienie:

„r) należy poprawić ramy w zakresie konkurencji i regulacji. Portugalia wzmocni niezależność najważniejszych krajowych organów regulacyjnych i zwiększy ich środki; wdroży ustawę o konkurencji celem zwiększenia tempa i skuteczności

egzekwowania przepisów prawa konkurencji; będzie monitorowała napływ nowych spraw i składała sprawozdania dotyczące działania specjalnego sądu do spraw konkurencji, regulacji i nadzoru;”;

m) skreśla się lit. u) i v);

2) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W celu przywrócenia zaufania do sektora finansowego Portugalia odpowiednio dokapitalizuje swój sektor bankowy oraz zapewni przeprowadzenie uporządkowanego zmniejszenia udziału finansowania dłużnego w tym sektorze. W związku z tym, aby zachować stabilność finansową, Portugalia wdroży strategię dotyczącą portugalskiego sektora bankowego, którą uzgodniono z Komisją, EBC oraz MFW. W szczególności Portugalia:

- a) zaleci bankom trwałe wzmocnienie ich bufora zabezpieczeń oraz będzie monitorować emisję obligacji bankowych zabezpieczonych gwarancjami państwa, zatwierdzoną do maksymalnej kwoty 35 mld EUR zgodnie z unijnymi przepisami w zakresie pomocy państwa;
- b) zapewni osiągnięcie przez banki docelowego współczynnika kapitału podstawowego Tier 1 w wysokości 10 % najpóźniej do końca 2012 r. Wymogi kapitałowe wynikające z wyceny długu państwowego według cen rynkowych zgodnie z obejmującym całą UE i koordynowanym przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego procesem dokapitalizowania, muszą zostać spełnione w czerwcu 2012 r., uwzględniając wpływ na poziom kapitału wyników szczególnego programu kontroli na miejscu oraz transferu funduszy emerytalnych banków do państwowego systemu zabezpieczenia społecznego. Jeśli banki nie będą w stanie spełnić wymogów kapitałowych w ustalonych terminach, należy uruchomić stworzony w ramach programu mechanizm wsparcia wypłacalności banków dysponujący kwotą 12 mld EUR;
- c) zapewni zrównoważone i uporządkowane zmniejszenie udziału finansowania dłużnego w sektorze bankowym, które ma nadal zasadnicze znaczenie dla trwałego wyeliminowania nierównowagi w zakresie finansowania. W swoich planach finansowania banki postawiły sobie za cel obniżenie wskaźnika kredytów do depozytów do orientacyjnej wartości około 120 % do czasu zakończenia programu i ostatecznie zmniejszenie uzależnienia od finansowania w ramach Eurosystemu w okresie jego realizacji. Te plany finansowania podlegają kwartalnym przeglądom;
- d) zapewni reorganizację należącego do państwa banku Caixa Geral de Depósitos celem odpowiedniego dokapitalizowania jego podstawowej działalności bankowej. Sprzedaż działalności ubezpieczeniowej i w obszarze opieki zdrowotnej ma nastąpić przed końcem 2012 r., natomiast sprzedaż niestrategicznych udziałów kapitałowych jest obecnie w trakcie realizacji. Jeżeli do końca czerwca 2012 r. nie uda się zaspokoić potrzeb kapitałowych z wewnętrznych źródeł w ramach grupy, bank ten otrzyma publiczne wsparcie kapitałowe w ramach buforów gotówkowych poza mechanizmem wsparcia wypłacalności banków;
- e) zoptymalizuje proces odzyskiwania wartości aktywów przeniesionych z BPN do trzech spółek celowych będących własnością skarbu państwa poprzez zlecenie zarządzania aktywami profesjonalnej osobie trzeciej, nadając jej upoważnienie do stopniowego przywrócenia wartości aktywów w czasie. Wybór osoby trzeciej zarządzającej aktywami zostanie dokonany w drodze procedury przetargowej, a w

upoważnieniu zostaną uwzględnione stosowne zachęty w celu optymalizacji procesu przywracania wartości aktywów;

- f) do końca lipca 2012 r. przygotuje wniosek służący zróżnicowaniu możliwości finansowania dla przedsiębiorstw;
- g) wdroży środki mające na celu zakończenie tworzenia funduszu służącego restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w sektorze finansowym, tak aby był on w pełni gotowy do działania do lipca 2012 r.; do końca lipca 2012 r. przyjmie obwieszczenia organów nadzoru dotyczące planów naprawy, do końca października 2012 r. przyjmie rozporządzenie w sprawie planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, a do końca września 2012 r. przyjmie przepisy odnoszące się do ustanowienia i działalności banków pomostowych zgodnie z przepisami UE dotyczącymi konkurencji. Priorytetem będzie przegląd planów naprawy i związanych z nimi planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dla banków o znaczeniu systemowym;
- h) ustanowi ramy zachęcające instytucje finansowe do dokonywania restrukturyzacji zadłużenia gospodarstw domowych i MŚP w drodze procedury pozasądowej.”.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Portugalii.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja zostaje opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*